

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньою програмою «Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування»
на тему: «Механізм оподаткування виробників сільськогосподарської
продукції»

Виконавець:

студентка ЦЗВФН групи 8
Северін Світлана Миколаївна

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Курганська Е.І.

Одеса 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми У процесі здійснення економічної реформи АПК, одним із головних завдань є формування ефективного податкового механізму як інституту ринкової економіки, що дозволяє розв'язувати проблему збільшення доходів бюджетів усіх рівнів та сприяти поступальному розвитку господарюючих суб'єктів.

Проблема оподаткування сільськогосподарських товаровиробників є досить актуальною серед широкого кола науковців. Існуючий податковий механізм не адаптований як до економічних процесів, що відбуваються в економіці України взагалі, так і до підприємств агропромислового комплексу, зокрема. У зв'язку з цим, питання оподаткування сільськогосподарських виробників все більше привертають до себе увагу науковців, які прагнуть знайти оптимальне рішення для стабілізації ситуації

Мета дослідження є оцінювання ефективності дії механізму оподаткування виробників сільськогосподарської продукції та розробка науково-обґрунтованих пропозицій щодо посилення його регулюючої і стимулюючої функцій

Завдання дослідження:

- дослідити теоретичні основи оподаткування виробників сільськогосподарської продукції;
- виявити особливості фінансового забезпечення сільського господарства в сучасних умовах;
- дослідити механізм оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарських підприємств;
- здійснити аналіз впливу бюджетно-податкової політики на діяльність виробників сільськогосподарської продукції та оцінювання ефективності функціонування механізму оподаткування виробників сільськогосподарської продукції;
- виявити основні аспекти реформування механізму оподаткування виробників сільськогосподарської продукції та надати пропозиції.

Об'єкт дослідження - процес оподаткування виробників сільськогосподарської продукції в результаті діяльності виробників сільськогосподарської продукції

Предмет дослідження- вдосконалення механізму оподаткування виробників сільськогосподарської продукції

Методи дослідження - використовувались загальнонаукові і спеціальні методи:

- аналітичний метод та метод порівняння дозволяє прослідкувати динаміку макроекономічних показників в сільськогосподарській сфері;
- методи класифікації та синтезу дозволяють здійснити різноплановий аналіз показників сфери АПК та агрегувати отримані результати;
- метод порівняння дозволяє здійснити аналіз отриманих результатів за часовими, якісними та відносними показниками;

- графічний метод застосований для найбільш повної та наглядної демонстрації результатів, отриманих при дослідженні.

Інформаційна база дослідження - бюджетний кодекс, податковий кодекс, нормативно правові документи, звітні дані Держкомстату України, Міністерства аграрної політики України, Міністерства доходів і зборів, податкова і фінансова звітність сільськогосподарських підприємств, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, матеріали науково-практичних конференцій, професійних періодичних видань, офіційні сайти МФУ, КМУ, накази КМУ, постанови КМУ, навчальні посібники, монографії, наукові статті і т.і.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (85 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 92 сторінки. Основний зміст викладено на 86 сторінках. Робота містить 5 таблиць, 16 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи оподаткування виробників сільськогосподарської продукції» досліджено теоретичні основи оподаткування виробників сільськогосподарської продукції, особливості фінансового забезпечення сільського господарства в сучасних умовах, механізм оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарських підприємств.

У другому розділі «Практика оподаткування виробників сільськогосподарської продукції» здійснено аналіз впливу бюджетно-податкової політики на діяльність виробників сільськогосподарської продукції та оцінювання ефективності функціонування механізму оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.

Виявити основні аспекти реформування механізму оподаткування виробників сільськогосподарської продукції та надати пропозиції.

У третьому розділі «Проблеми реформування механізму оподаткування виробників сільськогосподарської продукції» виявлено особливості зарубіжного досвіду в аспекті стимулюючого впливу оподаткування на виробництво сільськогосподарської продукції, виявлено проблеми та запропоновано шляхи їх рішення.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження маємо узагальнені висновки. В цілому спеціальні режими оподаткування аграрного бізнесу є вигідними і стимулюючими розвиток сільськогосподарських підприємств. Разом з тим, критерії застосування і механізми реалізації цих режимів оподаткування більш вигідні і зручні для великого аграрного бізнесу та переробних підприємств. Негативним є і надлишкове адміністрування державою отримання сільгоспвиробниками пільг від спец режимів оподаткування.

Стрімкий розвиток агрохолдингів, запровадження ринку землі, і не тільки, потребує оперативного розгляду та змін і уточнень до спеціальних режимів оподаткування аграрного бізнесу, що стимулюватимуть у першу чергу сільський розвиток.

Враховуючи стратегічну важливість даної галузі для України, як з боку поліпшення платіжного балансу, так і з боку забезпечення зайнятості населення (9% працюючого населення зайняті у сільському господарстві) необхідно активізувати державну підтримку сільського господарства в Україні за допомогою податкових важелів.

На перспективу важливо:

1) зберегти спеціальний режим оподаткування для сільськогосподарських підприємств з деякими змінами, а саме враховувати рентабельність діяльності при встановленні ставок податку (оскільки прибутковість діяльності тільки з вирощування зернових культур значно варіюється, не кажучи про інші види сільгосппродукції).

Пропоновані зміни в оподаткуванні підприємств агросфери автоматично підвищать ефективність агробізнесу та спричинять підвищення рівня продовольчої і економічної безпеки України, що є пріоритетною задачею для нашої держави

Дослідження показало та спрямувало до наступних пропозицій щодо розвитку сфери сільськогосподарства та її механізму і забезпечувальної сфери(необхідність впровадження):

- необхідність удосконалення механізму оподаткування в частині забезпечення рівності умов оподаткування та стимулювання ефективного розвитку агроформувань малого бізнесу, поєднанням інтересів держави
- дотримання принципів стабільності та єдиних підходів у реалізації системи оподаткування сільськогосподарської діяльності;
- втілення задекларованого Урядом шляху до спрощення та прозорості взаємин бізнесу з державою
- зниження людського фактору при прийнятті рішень щодо виділення коштів на підтримку АПК
- нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської та харчової продукції
- повернення та впровадження пільгових режимів оподаткування
- розвиток сільського господарства України в умовах конкурентного середовища потребує ухвалення стратегічно виважених рішень, запровадження сучасних методів і форм державного управління на всіх рівнях

Проведене дослідження також дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

Індекс цін реалізації сільськогосподарської продукції враховує реалізацію продукції сільського господарства переробним підприємствам, на ринку, населенню в рахунок оплати праці та по інших напрямках. Базою зважування для агрегування цих змін є фактичний обсяг реалізації

відповідних видів продукції за звітний період. Тож бачимо, що підсумковий індекс цін на сільськогосподарську продукцію, незважаючи на сезонні коливання, йде в ногу з індексом інфляції, і навіть випереджає його.

Необхідно домогтися реального втілення задекларованого Урядом шляху до спрощення та прозорості взаємин бізнесу з державою та ідеї зменшення людського фактору при прийнятті рішень щодо виділення коштів на підтримку АПК. Таким чином, розвиток сільського господарства України в умовах конкурентного середовища потребує ухвалення стратегічно виважених рішень, запровадження сучасних методів і форм державного управління на всіх рівнях, розроблених з урахуванням досвіду зарубіжних держав, які досягли у цьому напрямі значного успіху.

За результатами проведеного дослідження рекомендуємо розроблені пропозиції для впровадження в дієвість механізму оподаткування виробників сільськогосподарської продукції:

- необхідність удосконалення механізму оподаткування в частині забезпечення рівності умов оподаткування та стимулювання ефективного розвитку агроформувань малого бізнесу, поєднанням інтересів держави;
- дотримання принципів стабільності та єдиних підходів у реалізації системи оподаткування сільськогосподарської діяльності;
- втілення задекларованого Урядом шляху до спрощення та прозорості взаємин бізнесу з державою;
- зниження людського фактору при прийнятті рішень щодо виділення коштів на підтримку АПК;
- нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської та харчової продукції;
- повернення та впровадження пільгових режимів оподаткування ;
- розвиток сільського господарства України в умовах конкурентного середовища потребує ухвалення стратегічно виважених рішень, запровадження сучасних методів і форм державного управління на всіх рівнях.

АНОТАЦІЯ

Северін Світлана Миколаївна «Механізм оподаткування виробників сільськогосподарської продукції».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньою програмою «Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування» Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі досліджено теоретичні основи оподаткування виробників сільськогосподарської продукції, особливості фінансового забезпечення сільського господарства в сучасних умовах, механізм оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарських підприємств.

Здійснено аналіз впливу бюджетно-податкової політики на діяльність виробників сільськогосподарської продукції та оцінювання ефективності функціонування механізму оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.

Виділено основні проблеми та запропоновано шляхи їх вирішення

Ключові слова: механізм оподаткування, виробники сільськогосподарської продукції, сільське господарство, індекс цін, імпорт продукції сільського господарства, експорт продукції сільського господарства.

ANNOTATION

Severin Svitlana Mikolaïvna

The mechanism of agricultural producers' taxation
Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty
for the educational program 072 finance «Bank on the right and insurance»
Odessa National Economics University. – Odessa, 2020

The work deals with the theoretical aspects subscription of agricultural producers' taxation, special features of financial security of statehood in the present minds, the mechanism of agricultural producers' taxation.

Author analysis of the budget and subsidy policy on the performance of high-tech product and the effectiveness of the functionalities. The main problems are highlighted and ways to solve them are suggested

Keywords: taxation mechanism, of agricultural producers, mechanism of agricultural producers' taxation, prise, index import of agricultural products, export of agricultural products.

